

VENEMAA ÜRITAB VÄGIVALLATSEMISEGA LÄÄNES HIRMU JA SEGADUST KÜLVATA

Venemaal ei ole õnnestunud muuta oma agressorriigi mainet Lääne avalikkuse silmis ega väärata Lääne toetust Ukrainale.

Venemaa on Ukraina toetuse õõnestamiseks käivitanud Lääne-suunalise sabotaažikampaania.

Vene eriteenistuste kampaania Euroopas on seni olnud edutu, kuid püsib valearvestuse oht.

Vaatamata jõupingutustele ei ole Moskval õnnestunud pärast enam kui kaks aastat väldanud täiemõõtmelist sõda Ukrainas muuta Lääne avalikkuses valitsevat kuvandit Venemaast kui agressorriigist ega väärata lääneriikide otsustavust jätkata Ukraina toetamist ja sõjalist abistamist. Kuna aga just Lääne toetuse ja abi katkemine on Venemaa jaoks Ukraina alistamise peamine eeltingimus, on Kreml otsustanud panuseid tõsta ning käivitanud lääneriikide, sealhulgas Eesti vastu sihiliku sabotaažikampaania.

Vene eriteenistuste poolt juhitud kampaania peaks Moskva arvestuste kohaselt külvama hirmu ja segadust ning lääneriigid otsustavalt Ukrainast eemale tõukama. Samuti on Kreml eesmärk otseselt häirida ja lõhkuda Ukrainale mõeldud sõjalise ja tsiviiltoetuse tarneahelaid. Kreml ei mõista, et selliste kampaania korras vandaalitsejate, süütamiste ja muu füüsilise vaenutegevusega, mis kujutab potentsiaalset ohtu ka inimestele, astutakse samm enda agressori maine kinnistamise ja Lääne täiendava Venemaa-vastase konsolideerumise poole, mitte vastupidi.

Muster, kus varjatud õõnestustegevuse tulemuseks on loodetud kasu asemel ikkagi Läänes domineeriv arusaam Venemaast kui vaenulikust jõust, kordub aastast aastasse. Olgu siinkohal näiteks 2014. aastal Tšehhis toimunud Vrbetice laskemoonalao õhkulaskmine või 2018. aastal Suurbritannia Salisbury närvimürgirünnak, mis NATO liikmesriike otsustavalt konsolideerisid, mitte ei peletanud Venemaa-hirmus üksteisest eemale. Sellest hoolimata üritab Moskva endiselt agressiivse vaenutegevusega edu saavutada.

Punase värviga ülekallatud mälestusmärk Sinimägedel

Allikas: Prokuratuur

Kampaania raames on Kremli käsilased vandaalitsenud näiteks Balti riikides paiknevate Saksa sõjamälestiste kallal ning proovinud seda hiljem inforuumis vaenu ja ärevuse õhutamiseks edutult suureks puhuda. Kuna Saksa sõjamälestiste korduv sodimine „Z“-sümboolikaga või nende ülekallamine punase värviga ja ümberlukkamine ei ole avalikkuses piisavalt tähelepanu saanud, siis on Moskva spinndoktorid püüdnud teemat pakendada kui „vana head“ baltlaste natsilembust. Nn tõendusmaterjalina kasutatakse asjaolu, et vandaalitsejate tõttu Saksa mälestiste juurde organiseeritud politsei- või turvavalvet ei ole Baltikumi võimud mitte kunagi kehtestanud siis, kui vägivaldatsetakse Nõukogude sõjamonumentide kallal. Spinni järeldus oli seega „lihtne“: selline kaksikmoraal ilmestab nii Baltikumi võimude kui laiema avalikkuse natsimeelsust.

Eespool kirjeldatu süvendab kahtlust, et aeg-ajalt ka punasümboolikaga mälestusmärkide vastased vägivaldatsemised võivad tegelikkuses olla hoopis Kremli enda kätetöö. Ka neil puhkudel kõlavad häälekaimad süüdistused Balti riikide suunal just Moskvast, tihti Välisministeeriumi kõneisiku Maria Zahharova suu läbi, kelle agressiivne retoorika varjab aga tõenäoliselt vaid tõsiasja, et värvi vandaalitsejatele punamonumentide ülekallamiseks läkitasid Baltikumi poole teele Kremli võimud ise.

Kuigi tõenäoliselt ei õnnestu Kremlil käimasolevat sabotaažikampaaniat vastasseisus Ukraina ja Läänega eduks konverteerida, ei saa Lääne poliitiline kogukond ega laiem avalikkus Venemaa intensiivistunud vaenutegevusest mööda vaadata. Võimalike valearvestuste ja kampaania vägivaldse loomuse tõttu kaasneda võivate tõsisemate kahjude, sealhulgas inimkannatanute risk on selleks lihtsalt liiga suur. Seepärast on Lääne seisukohalt kriitiline välja töötada adekvaatsed vastumeetmed, et heidutada Moskva varjatud tegutsemisvabadust ning edasist võimalikku veelgi riskialtimat vaenukäitumist.